

VILÁG PROLETÁRIAI, EGYESÜLTJEI

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVIII. évfolyam,
5534. szám
4 oldal,
20 bani
Szombat,
1962.
december 22.

Köztársaságunk évfordulójának KÖSZÖNTÉSÉRE

Csak így tovább...

Megérkezett a postás

Amikor meglátjuk börtönkájával az oldalát, mindig arra gondolunk: vajon nekünk nem hoz-e valami örömhírt. És milyen jól eső érzés, amikor egy ismerősünk levelet vagy üdvözlőt táviratot kapunk.

Hát még akkor milyen nagy öröm tölti el szívünket, amikor a két ellenőrsapkás postás olyan táviratot ad át, melyben egy munkaközösség számol be, az általa elért eredményekről. Öröm ez a vállalat és hazánk valamennyi dolgozójának.

Ilyen táviratot kaptunk tegnap, melyben az állt, hogy a Teba textilgyár lelkes munkaközössége december 20-án teljesítette az 1962-es évre szóló össztermelési tervét.

Örömhír ez, hiszen még egy szaporodott azon vállalatoknak a száma, amelyek határidő előtt teljesítették évi tervüket.

Készülnek az ünnepre

A Victoria óragyár dolgozói nagy lelkesedéssel készülnek népköztársaságunk kikiáltása 15. évfordulójának méltó köszöntésére.

Az általuk gyártott órák minőségének javítása és külalakjának vonzóbbá tétele érdekében megkezdtek az óratokok műanyagból való készítését. Már eddig ötféle óratokot készítették műanyagból és a hó végéig további három új műanyagot gyártanak.

A szakszervezeti bizottság állandóan arra törekszik, hogy minél jobb munkakörülményeket biztosítson a dolgozóknak. Ennek érdekében a festődött korszerű új szellőztető berendezéssel látják el, melyek megtisztítják a levegőt a gázoktól.

Az ünnepi köszöntésére tisztasági akciót szerveztek a gyár területén, melyben a dolgozók társadalmi munkával vettek részt. Többek között kímészték az üzemrészleteket, a folyókákra virágokat helyeztek, a gépterületeket, az ablaklámpákat, valamint az ajtókat átfestették. Kikikarították az udvart, a gyalogjárót betonlapokkal burkolták, az udvar több részét pedig homokkal szórták fel.

Feldolgozták az 1963-as évi tervfeladatokat

A CFR Fűtőház

mozdonyjavító részlegének dolgozói a napokban gyűlésen vitatták meg az 1963-as évi tervfeladatokat. Beszámolójában Matet Constantin mérnök ismertette a részleg munkaközössége által elért eredményeket, majd felolvasta az 1963-as évi tervfeladatokat. Ezt követően Viteanu Ioan mérnök emelkedett szószárra. Beszédében rámutatott, hogy a javító műhely dolgozói szép eredményeket értek el az idén, ami azt bizonyítja, hogy jövőre is eléget tesznek feladatuknak. Elmondta, hogy ezt csak úgy valósíthatják meg, ha arra törekednek, hogy a jövőben a javítások teljes mértékben kiküszöböljék. Javasolta, hogy az elkövetkező időszakban fordítsanak nagyobb gondot a munkaszervezésre, ami a javítási munkálatok ütemességét segíti elő.

Sipos Teodor brigádfelügyelő is elsősorban a munka jó megszervezésével foglalkozott felszólalásában. Javasolta, hogy azokat a mozdonykerekkeket, melyek javításához esztendőig van szükség, idejében szállítsák el a műhelybe, mert ez nagymértékben hozzájárul a javítási munkálatok határidő előtti befejezéséhez. Majd brigádja nevében vállalta: feladatuknak maradéktalanul eleget tesznek és minden erejüket, tudásukat latba vetik, hogy a javítási munkálatok minőségét a legmagasabb szintre emeljék.

Brad Georgehe — miután emlegetett arra, hogy az 1963-as évi tervmutatóknak milyen nagy mozgósító és szervező erejük van — javaslatokat tett a munka javításának érdekében. Az azokat a mozdonyokat, melyeket mosni kell — mondotta Brad elvtárs — idejében behozták a műhelybe, pontosan be lehet tartani az előírt munka-

maid így folytatja: — Munkájukra még nem volt panasz. Ez nemcsak a minőségre vonatkozik, hanem a tervfeladat teljesítésére is — fűzi hozzá. — Stuhlet például az előirányzott 430 székáram helyett 500-at készített egy műszakban.

Miközben beszélgetünk, ismét felbukkan a mester és a tervfeladatok teljesítéséről tájékoztat.

— Novemberben például 132 százalékkal értünk el — mondja, majd hozzátesszi: — Egyébként a gépasztalos műhely

munkaközössége az év minden hónapjában teljesítette, sőt túl is szárnyalta előirányzatát.

Hangjában egy kis büszkeség cseng. De tegyük mindjárt hozzá, hogy van mire büszkélkedniük. A gépasztalos műhely lényegesen hozzájárult ahhoz, hogy a gyár december 13-án teljesítse évi termelési tervét és így méltóképpen köszöntse népköztársaságunk évfordulóját.

Csak így tovább, pankotál gépasztalosok!

Legújabb hírek jelentések események

Beszámoló közgyűlések

Rajonszerte megkezdődtek a növeltségi közgyűlések.

A községi növeltségi közgyűlések — ez alkalommal mérlegre teszik az elmúlt évi tevékenységüket, értékelik a legutóbbi választások óta eltelt időszakban végzett munkát.

A beszámoló közgyűléseken részt vesznek a rajoni növeltségi tagjai is.

Seregszemle

Nagyszabású kulturális akciók zajlanak ezekben a napokban városszerte. Mint ismeretes, a jövő esztendő elején megkezdődnek a VII. országos kulturális versenyek. Ezt megelőzően pedig egy utolsó erőpróbat, seregszemlét tartanak az aradi együttesek felett. Az első ilyen seregszemle 18-án volt. Majd csütörtökön a December 30. valamint a Vagongyár klubjában találkoztak az énekesek, táncosok, zenekarok, rigmusbrigádok. Különösképpen a December 30. gyár részlegén működő rigmusbrigádok vetélkedése volt sikeres.

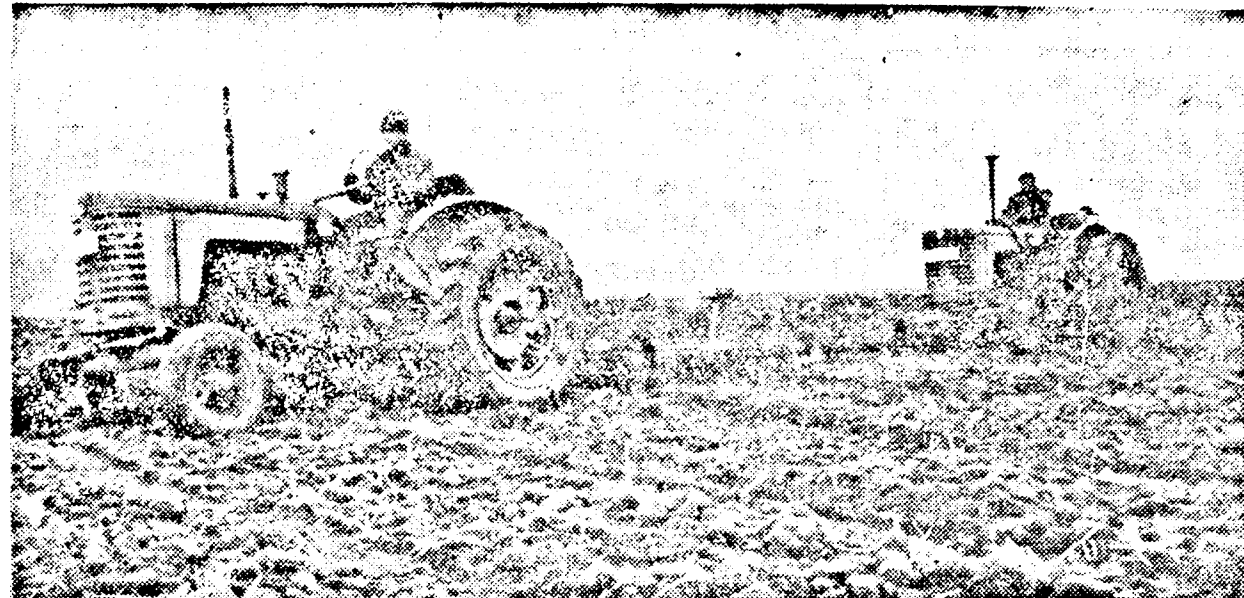
E seregszemle tovább folytatódik. December 25-én a Teba és az Artek klubban, majd 27-én a Csónajvítő üzem, az Állami Bank, a tanügyi szakszervezet klubjában és a Mosóczy-telepi mozi helyiségében találkoztak az aradi vállalatok és intézmények műkedvelői.

Agitátorok kiképzése

Annak érdekében, hogy a rajon gazdasági egységeiben tevékenykedő agitátorok minél eredményesebb mozgósító és felvilágosító munkát fejtessenek ki, a rajoni pártbizottság kezdeményezésére kiképzésben részesülnek. A rajon közeli helyiségekben tevékenykedő agitátorok Aradon, a többiek községi központokban, részesei lesznek. Jelenleg több, mint 100 agitátor vesz részt a három napig tartó kiképzésben. Ez alkalommal több előadást hallgatnak meg a politikai tömegmunka kifejtésével és más kérdésekkel kapcsolatban. Az előadások után egyes kérdéseket közösen vitatnak meg.

A vagongyáriak is kiváló munkával akarják megünnepelni népköztársaságunk fennállásának 15. évfordulóját. Képünkön látható Munteanu Nicolae, — a gépműhely egyik legjobb esztendője, aki átlagban 20 százalékkal szárnyalta túl előirányzatát, — amint Comlosan Nicolae minőségi ellenőrré a minőség javításának kérdését tárgyalják meg.

Az ötvénesi állami gazdaságban nagy figyelmet fordítanak arra, hogy a jövő évi kukoricatermés minél nagyobb legyen. Eppen ezért a traktorosok az elmúlt napokban is szorgalmasan végezték az őszi mlyszántást. Mint a képen is látható, most végzik a másodikat szántást. Először a nyár folyamán hosszabban szántották a földet, most pedig kereszthelyről átfordították. Így akarnak az ötvéniesek jó magyagot biztosítani a kukoricának.

A mezőgazdasági oktatásról

A szentlányi Augusztus 23. kollektív gazdaságban

Mint már megírtuk, a szentlányi, fakerti és Mosóczy-telepi gazdaságok az ősz folyamán Augusztus 23. néven egy közös gazdasággá egyesültek. Ez lehetővé teszi, hogy a munkásokat jobban felhasználhassák a gazdaságban. Ugyanis az egyesülésig a Mosóczy-telepi gazdaságban egy munkára 5 hektár föld jutott, a szentlányiban viszont csak 1,28 hektár. A három kis gazdaság egyesítése folytán most már egy-egy munkára 3,17 hektár földterület jut. Ezzel együtt a gazdaságban tudják felhasználni a munkásokat, jobban fejleszthetik a különböző gazdasági ágakat s a közvagyonot.

Most, a téli napokon már együtt tanulnak a kollektívisták. A növénytermesztéssel foglalkozó körbe 66-an irratkoztak. Mint ahogy megtudtuk, eddig 5 előadást tartottak. Sajnos azonban meg kell mondanunk, hogy ebben a gazdaságban a jövőben sokkal nagyobb figyelmet kell fordítani arra, hogy a hallgatók rendszeresen látogassák az előadásokat. Az öt előadásból még egyszer sem jelentek meg száz százalékosan a hallgatók. Így például a negyedik előadásban a 66 hallgató közül csak 37-en, az ötödiken 44-en jelentek meg. Az előadások érdekesek és számos kollektívista bizonyítja azt,

hogy sokat tanulhatnak itt. Ilyenek Wolf Ioan, Zsidai János, Oncea Aurel és mások, akik rendszeresen járnak az előadásokra. Ugyanakkor Ioanovics Mária, Schlei Ecaterina, Cirja Ana és mások még egyszer sem voltak a tanfolyamokon.

A gazdaság vezető tanácsának és mérnökének, a pártalapszervezet támogatásával intézkednie kell, hogy a jövőben minden kollektívista, aki a tanfolyamra jelentkezett, rendszeresen meg is jelenjen, mert így — megismerve a legjobb szervezési módszereket, a haladó agrotechnikát, — hozzájárulhatnak közös gazdaságuk erősítéséhez, gyarapításához.

A zimándközt kollektív gazdaságban

december 14-ig hét előadást tartottak a növénytermesztéssel foglalkozó kör hallgatói előtt. Mint ahogy a gazdaság mérnökijétől megtudtuk, a gazdaság vezető tanácsának és a pártalapszervezet felvilágosító munkájának nyomán idén első ízben vesznek részt nők a mezőgazdasági tanfolyamon. Az 51 hallgató közül 25 nő. Az idei évben a növénytermesztésről 25, míg a zöldségfélék termesztéséről három előadást irányoztak elő.

(Folytatása a második oldalon)

Szépen zöldekl a csípőspaprika

Ezen a decembervégi napon még nem a paprika volt a csípős, hanem a levegő. A cikorszárral körükerített konyhakerti melegágyak között a hőmérő higanyszála minusz 6 fokot mutatott. A hidegtől kipluult arcu emberek mit sem törődve a csípős széllel, hozzátérően tekercseltek össze a melegágyi takarókat.

Fény kell a palántáknak — mondotta Baranyi István, a sofronyal kollektív gazdaság segédkertésze.

A szürke téli tájban szemet gyönyörködtetően hatnak az üdezőlő kis palánták. Az üveg alatt a melegágy földjére elhelyezett, hőmérő 14 Celsius fokos „hőseget” mutat. A kitaras után gyorsan beparásodnak a melegágyi kereketek üvegei. Baranyi István meg is jegyzi:

— Délfelé néhány percre szellőztetni kell az ágyakat, mert nagy a páráképződés.

A sofronyal kollektív gazdaságban 20 növénytermesztő már szépen fejlődik a csípőspaprika palántája, no meg 5 növénytermesztő a kora paradicsom palántája is már szábra szökken. Baranyi István II. Kőrödi Gyula, Suciu Nicolae és Mercea Traian fogatosok kora reggeltől szállítják az istállótrágyát az újabb melegágyak készítéséhez. Távolabb Kigóyó Kálmán, Opricescu Ioan és Farkas Sándor kollektívisták az erdei földet és a porrágyát rostálják.

Mihelyt elkészült az újabb 40 négyzetméternyi melegágy, tápfölddel megtöltött több, mint 1000 virágágyat helvezünk el az ágyakban, majd néhány nap múlva, amikor ezek átmelegedtek, megkezdjük a palánták átültetését, — mondotta Baranyi István.

S lehet, hogy a korán szüretelésre kerülő csípőspaprikától majd ugyanugy kipirosodik a fogyasztó is, mint azok a kollektívisták, akik a téli napokban a zsenge palántákat nevelik.

Művészet

az alunisi kollektív gazdaságban

Vágják a fűzfavesszőt

Az alunisi kollektívisták a növénytermesztésre alkalmas, alacsonyfekvésű földek kihasználására is nagy figyelmet fordítanak. Néhány évvel ezelőtt 10 hektár alacsony fekvésű vizenyős talajra fűzfát telepítettek, amelynek vesszője igen alkalmas kosárfonásra. Az elmúlt napokban a gazdaságban megkezdtek a fűzfavessző vágását. Naponta 60–70 kollektívista végzi ezt a munkát. A hozzávetőleges számítások alapján idén mintegy 8–9 vaggon jóminőségű vesszőt tudnak értékesíteni az alunisiak. Tehát ilyen módon a termékeny földről is szép jövedelemre számíthatnak.

Talajjavítás

A gazdaságban ezekben a napokban 16 fogat dolgozik az istállótrágya hordásánál. Eddig

Jó dohánytermés

Az alunisiak, a kedvezőtlen időjárás ellenére is, jó dohánytermést takarítottak be. A 20 hektár dohány átlagos hektáronkénti hozama meghaladja az 1000 kilót. Ezekben a napokban végzik a dohány csomózását és szállítását. A dohánytermesztéssel foglalkozó kollektívisták közül Andrei Nicolae érte el a legjobb eredményt, aki egész dohánnyal beültetett területén első osztályú dohányt termesztett. A dohány minősége az egész gazdaság vonatkozásában jó, ezért a kollektívisták nagy jövedelemre számíthatnak e fontos ipari növény termesztéséből.

KINCSEKERESŐK

A táncos gyűlékezett paraszok néhány percig értetlenül nézték a magnetofont és a falujukba, Fintina Mareba érkezett két vendéget. De azután erőit véte bátorlaltalagukon, a magnetofon elé álltak és ki egy-egy dalt, vagy dőnát énekeltek, ki egy apáról-fiura szálló népmesét mondott el. A két vendég, a Este, a kulturothonokban fladalmaznak.

A népi alkotásokat gyűjtöttek össze, amelyeket Bukarestben népművészeti kinccsostárának gyarapítására tanulmányoznak, feldolgoznak. A folklorgyűjtők csoportjai gyakran sok-sok kilométert tesznek meg, hogy valamely eldugott falucskában meghallgassanak egy csulogatást vagy mesét, ismeretlen szerzők alkotásait, egy-egy szépszávu öregember lebilincselő előadásában.

Sok-sok nemzedék örözte gondosan és adta tovább a szerelmi és sirató énekeket, szegénylegényekről szóló balladákat, legendákat, csulogásokat, amelyeket ma a mesélők új életűkből vett elemekkel gazdagítanak.

Művészi kincseink így egyre gyarapodnak, kifejező dolgozó népünk mély érzelmeit, nemes törekvéseit, s a hazánk területén virágzó új, szocialista élet fölötti örömet.

A Visó rajoni Jódon Ilyen verseket hallhattak a Folklor Intézet kutatói:

Kizöldült a fű a réten, De szép is a kollektívben. Virágot hajt erdő, berek, Amit vetünk mind a miénk. Mintha csak a távoli mára.

marosi népi énekes gondolatát egészítette ki, egy Bukaresti népi énekes gondolatát egészítette ki, egy Bukaresti népi énekes gondolatát egészítette ki, egy Bukaresti népi énekes gondolatát egészítette ki.

rest tartományi énekes Ily- képpen fejezi ki érzelmeit: Szép hazánkban amerre jársz, Ameddig csak szemed ellát, Nőta kel és hirdeti: „Eljen a Román Munkaspárti!”

A Folklor Intézet kutatói, a népi alkotás kiadhatatlan kincseinek feltáró állandóan gyűjtik a folklor-alkotásokat. rliből 20 népdal, népi irodalom és tánc monográfiát tartalmaznak.

tartományonként. Gyűjteményes kötetet állítottak össze forradalmi munkásdalokból, valamint a nép új életét tükröző népi alkotásokból.

Az intézet kutatóinak módszer és hatalmas tudományos anyaga nagy érdeklődést keltett külföldön is. A Bukaresti Folklor Intézet több mint 300 hasonló külföldi intézménnyel tart fenn kapcsolatot. Hozzájárul a különböző országok hasonló intézményeiben kidolgozott szakkérdések megoldásához, ez az ezer szakembert tájékoztat az egész világon. A román folklor iránt különleges érdeklődést tanúsít többek között a Moszkvai Tudományos Akadémia, a bostoni és floridai akadémiák, a londoni Népdal- és Népiénekes Társaság, a párizsi Népművészeti és Népi Hagományok Múzeuma. A román folklorkutatók különböző külföldi folyóiratokban is megjelentetik műveiket. Minden évben számos külföldi kutató keresi fel a bukaresti Folklor Intézetet, ismerkedik meg a román szakemberek munkájával és folklorunk szépségeivel.

A Folklor Intézet megérdemelten került előhelyre népünk életének és szokásainak kutatásában.

Gh. Bratescu

az Agerpres szerkesztője

Hatékonyan foglalkoznak a gazdasági kérdésekkel

A Cukorgyár pártalapszervezete ebben az esztendőben nagy figyelmet fordított a gazdasági kérdések operatív megoldására. A bűró a havi munkatervben minden alkalommal a legidősebb kérdések megvitatását tűzte napirendre. Havonta kiképző gyűlést tartottak az agitátorok és a pártaktivisták aktív számára. Ugyancsak nagy figyelmet fordítottak a gyár szakszervezeti bizottságának irányítására, főleg a szocialista verseny és a termelési értékek megőrzésének kérdésében. Emellett még, hogy a bűró sokoldalú tevékenysége során a gazdasági kérdések megoldásának érdekében a pártmunka minden ágát felhasználta. A gyárban működő politikai-oktatási körökben is helyi példákhoz igazították az előadásokat. A szemléltető agitáció is mindig a legidősebb feladatokra hívta fel a gyár munkaközösségeinek figyelmét.

Több ízben elemezték bűró vagy taggyűlésen a termelési kapcsolatos kérdéseket. A legutóbbi alapszervezeti gyűlésen Mot Iovan elvtárs, a gyár igazgatója tájékoztatta a tagságot arról, hogy milyen mértékben teljesítették a havi termelési tervüket. A jelentésből kitűnt, hogy december 1-ig 102,16 százalékosan teljesítették a gőbbi tervet. Az önköltség mutatószámát pedig 100 százalékosan valósították meg. Ezideig 367.000 lej értékű különböző anyagot takarítottak meg. Az eddigi jó eredményekhez nagy mértékben hozzájárult a pártszervezet hatékony irányítása. Ez évben jó munkát végeztek a karbantartási műhelyek dolgozói — mondotta Mot Iovan

elvtárs beszámolója során. Azáltal, hogy a holtidőben a gyár egész felszerelését ellenőrizték és a javításra szoruló gépeket, alkatrészeket öntudatosan megjavították, a jelen pillanatig nem történt komolyabb fennakadás, üzemzavar. A javításokat határidő előtt befejezték és így a gyártási kampányt négy nappal a meg-

Pártélet

határozott időpont előtt megkezdhetők.

Már a cukorgyártási idény első napjaiban nehézségek mutatkoztak az üzem vízellátásában, mivel a száraz időjárás folytán a Maros vízállása alacsony volt ahhoz, hogy a meglévő berendezésekkel biztosítani tudják a termelési folyamathoz szükséges vízmennyiséget. Az alapszervezet javaslatára egy szivattyút helyeztek üzembe s ezáltal megoldották a vízellátás kérdését. Az eddigi jó eredmények eléréséhez hozzájárultak Regőzi Imre, Schrágner József, Novac Stefan, Sfat Gheorghe, Békés József és sokan mások.

A gyűlés alkalmával mind a jelentésből, mind a hozzászólásokból kitűnt, hogy nem minden munkahelyen dolgoznak megfelelően. Egyes részlegeken, mint például a főzőknél s a centrifugális gépeknél nem elég erős a munkafegyelem. Olykor-olykor előfordult, hogy egyik-másik lakatos vagy villanyszerelő csoport tagjai nem javították meg az észlelt hibákat, hanem a következő váltás dolgozóira hagyták. Hason-

ló magatartást tanúsított Be-sesek László lakatos csoportja is. Az alapszervezet elítélte ezt a magatartást s rámutatott: az üzem vezetőségének haladéktalanul intézkednie kell, mert az ilyen és ehhez hasonló magatartás hátráltatja a termelési folyamatot.

A beszámolóban Mot Iovan elvtárs elmondta: minden lehetőség rendelkezésükre áll, hogy évi tervüket határidő előtt teljesítsék. Besesek István, Sirbu Vasile, Ciolac Teodor, Rosca Petru és László András értékes javaslatokat tettek a felforrított hiányosságok kiküszöbölésére, s a termelési terv teljes megvalósításának érdekében.

A bűró határozati javaslatot terjesztett elő amit a tagság egyhangúlag elfogadott. Amint a fentiekben kitűnik, a Cukorgyár pártalapszervezetének bűrója Makó József titkár vezetésével, hatékonyan foglalkozik a gazdasági kérdések operatív megoldásával.

Sch. L.

HATÁRIDŐ ELŐTT

A Könyvkiadói Minisztérium gyapjú- és selyemipari szektora tíz nappal határidő előtt befejezte az évi termelési tervét.

A selyemgyárak munkaközössége ez évben mintegy 200 félévnyi cikket hoztak forgalomba, közülük gyapjúval kevert valódi selymet, műfonálból készült anyagokat viharkabátok, ingek és paplaniesztrészek, s nyolcszázalékosan több mint tervüket selymekkel, a gyapjúiparban ez 105 alatt több mint 400 új cikket gyártottak.

A termékek önköltségének csökkentése révén, körülbelül hét millió lejt takarítottak meg az előirányzatok felül.

Kimutatások szerint az említett vállalatok az év végéig tervén felül 300.000 nyüzmetm éternyi selymeket, 250.000 nyüzmetm éternyi gyapjúkelt és nagymennyiségű divatárucikket állítottak elő.

A Közlekedési- és Távközlési Minisztériumhoz tartozó összes tartományi autósállomási vállalatok határidő előtt teljesítették az évi áruszállítási tervet.

A galaci, iasi és ploiesti IRTA dolgozói jó munkaszervezéssel, szakmai továbbképzéssel több mint hat millió lejt takarítottak meg.

Bővült a gépköcsipark is, s így ebben az évben több mint 1500 kilométer hosszú vonalat nyitottak meg, közülük a Birlad—Mireni, Vaslui—Tibana, Cimpina—Provitia, Oravica—Temesvár, Fogaras—Felsőszomszbatfalu, Konstanca—Babadag, Baia de Arama—Craiova, Gura Humorului—Tudora, Suceava—Fintinele stb. vonalat.

Harmadik harmadik tartományi vállalat teljesítette évi tervét. A román téglagyár munkaközössége például már eddig 1800 lakás építéséhez elegendő téglát gyártott az évi tervfeladatokon felül. A molnési kőolajfűrő vállalat munkálat szintén jó eredményekkel zárta az évet, jóval határidő előtt teljesítették az idei tervfeladatokat, s előirányzatok felül 587 métert fűtak.

A mezőgazdasági oktatásról

(Folytatás az első oldalról.)

Meg kell említeni, hogy a zömökös kollektív gazdaságban sem kielégítő a tanfolyamok látogatottsága. Többben indokolatlanul hiányoznak. Hiányosság az is, hogy eddig nem tartották meg rendszeresen az előadásokat s előfordult, hogy egy előadás helyett kettőt is tartottak egyszerre, hogy behozzák a lemaradást. A gazdasági vezető tanácsa az előadások időpontját sem hatá-

rozta meg körültekintően. Az előadásokat ugyanis azokban a napokban tartják, amikor a faluban filmet vetítenek és a fiatalok ilyenkor vagy távol maradnak a tanfolyamról, vagy sürgősen az előadások befejezéséig, mivel moziba akarnak menni. A gazdasági vezető tanácsa a pártalapszervezet támogatásával fordított nagyobb figyelmet a tanfolyamok pontos megtartására, és arra, hogy minden hallgató rendszeresen látogassa azokat.

Használt a bírdlat

Lapunk november 7-1 számában bírdlatuk az újlámpai kollektív gazdasági vezető tanácsát és Szabó Gyula mérnök elvtársát, mivel nem fordítottak kellő figyelmet az agrotechnikai tanfolyamok megszervezésére. Az elmúlt napokban, amikor a gazdaságban jártunk, örömmel állapítottuk meg: a vezető tanács megvalósította a bírdlatot és intézkedett, hogy minél több fiatal kollektivistát vonjanak be a tanfolyamba. A gazdaságban rendszeresen tartják az előadásokat. Eddig 9 előadást tartottak. Szabó Gyula mérnök előadásai érthetőek, vonzóak. Az elméleti részeket összeköti a gazdaság mindennapi életével, a gyakorlattal. Így sikerült elérni azt, hogy míg az első és második előadás a látogatottság 80—90 százalékos

volt, addig most az utóbbi előadásokon már számos olyan kollektivista is megjelent, aki eredetileg nem is jelentkezett a tanfolyamra. Mindez annak tulajdonítható, hogy a tanfolyam hallgatói elmondották szomszédaiknak, kollektivistáknak: milyen érdekes dolgokat tanulnak a tanfolyamon s ennek folytán mind többben jelentkeznek, hogy részt vehessenek az előadásokon.

Igen helyes módszer az, amelyet Szabó Gyula mérnök alkalmaz az előadások megvitatására. A kollektivisták az előadás és a megadott olvasmányok alapján készítenek a megbeszélésre. A mérnök külön füzetet készít, amelyben minden lapon egy hallgató nevét tüntette fel. A megbeszélés során bejegyzik ki milyen kérdésre felelt és milyen volt a felelet. A feleleteket ugyanis osztályozza. A mérnök véleménye szerint ez azért szükséges, hogy nyomon követhessék az egyes kollektivisták fejlődését a három év alatt, azt, hogyan sajátítják el az anyagot és így a tanfolyam befejezésekor mindenkinél felkészültsége szerint adhatson majd bizonyítványt. Az osztályozás másik hasznos eredménye az, hogy a kollektivisták — tudván: feleleteik után jegyet kapnak, — igyekeznek tanulni, egymással versengve minél jobb feleletet adni.

Folyik a falusi filmsztrvá

Országsszerte ünnepe keretében folyik a falusi filmsztrvá. Míg két évvel ezelőtt számtalan faluban a lakosok sohasem láttak filmet, addig ma 3753 falusi mozit működtet s ebből 623-at ebben az évben építettek. Több mint 110 mozikaraván a legutóbbi falvakba, olyan helyekre is eljutottak, ahol még nem volt mozifilm.

A kollektivisták mind nagyobb érdeklődést tanúsítanak a hetedik művészeti évfolyamra. A falusi moziknak ebben az évben több mint 51 millió főt, 9 millióval több, mint tavaly. A mozilátózat és filmtérjesztés igazgatóság havonta brosúrákat ad ki, amelyben részletesen ismerteti a falvakban bemutatandó filmek témáit, hogy a kollektivisták jobban megértsék a filmet. A legutóbb kiadott brosúrában sok kiváló filmet ismertettek a decemberben és januárban a falusi filmsztrvá keretében vetítésre kerülő 780 alkotás közül. (Agerpres)

SPORTHÍREK "Nagyvilágból"

ETIOPIÁBA UTAZOTT AZ RNK LABDARUGÓ UTANPÓTLAS VÁLOGATOTTJA

Addisz-Abebbába utazott a Román NK utánpótlás labdarugó csapata, amely vasárnap Etiópia válogatottjával találkozik. Ezt követően a fiatal román labdarugók még két mérkőzést játszanak Etiópiában. Az elutazott csapatban többek között részt vesznek: Sucu, Páll, Răcelescu, Petescu, Nacu, Pavlovici, Florea, Voinea, Raksl és Crisan. A csapat edzői Gheorghe Olah és Bazil Marian.

TATJANA ZATULOVSKAJA ÉS VIKTOR KORCSNOJ A SZOVJETUNÓ IDEI SAKKBAJNOKAI

Tatjana Zatulovszkaja nemzetközi mester a Szovjetunó új sakkbajnoknője. A nemrég Ri-

gában lezajlott tornán 13 pontot ért el a 19 legerősebbből. Utána következtek a táblázaton Larisa Volpert és Alla Kusnir, egyenként 12,5 ponttal.

A 27 éves Tatjana Zatulovszkaja szakmájára nézve geológus mérnök.

Viktor Korcsnoj nemzetközi nagymester győzelmeivel végződött a Szovjetunó 30. sakkbajnoksága. Az utolsó fordulón a leningrádi sakkozó döntetlent játszott Aronyinnal s így 14 pontot szerzett a 19 legerősebbből. Tajmanov legyőzte Novopasint. A félbemaradt játszmák befejezéséig második helyen állt 13,5 ponttal. Hodosz legyőzte Szavont, Koc döntetlent ért el Krugioszszal szemben. A többi játszma függőben maradt.

1015 új istálló épült 1962-ben

Az állami gazdaságok felépítették az 1962-re előirányzott istállókat. A megnövekedett állatlátomány elhelyezésére 1015 új istálló épült. Az épületeket tipusstervek alapján emelték, s így megfelelő felszereléssel a munka teljesen gépesített. Az állatgondozás és takarmányozás megkönnyítésére az új istállóknak takarmányszállító sodronypályát, automata etetőt, fejállomást, villamos vízmelegítőt stb. szerelnek fel. Szállító szá-

lagon távolították majd el a trágyát az istállóból. Több istállóban az említett berendezések egyrészt már fel is szerelték.

Több gazdaságban, köztük az Olténia tartományi robanesti, a Máramaros tartományi pusztadaróc és a nagykarolyi állami gazdaságban közvetlenül az új istállók mellett nagykapacitású silókat is építettek, ami jelentősen megkönnyíti az állatok takarmányozását.

(Agerpres)

A PRECIZIA szövetkezet mechanikai műhelye (Romanilor út 16 szám)

VÁLLAL: lakatosmunkákat, fémből készült kerítések készítését, valamint nikkelezési és krómozási munkákat

HOL SZORAKOZTUNK

A színház bemutatja

Szombaton, december 22-én este 8 óra: Napoli, orasul milionarilor (bérletszűnet).

Vasárnap, december 23-án, délután fél 3 óra: orasul milionarilor (bérletszűnet).

A Prichindel bábszínházban

Vasárnap, december 23-án, délután 10.30 óra: Ur-suletil in vacanta és délután 4 óra: Hoinariel.

AZ ARADI TARTOMÁNYI MUZEUM

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken délelőtt 10 és 1, valamint délután 4 és 7 óra között a Kulturpalota épületében. Legalább 15 személyből álló csoportok szerdán, csütör-

tőkön és szombaton délelőtt is felkereshetik a muzeumot.

A muzeum következő osztályai tekinthetők meg: ókori történelem, az 1848—49-es forradalom muzeuma és az I. L. Caragiale emlékkiállítás.

Szimfonikus hangverseny

Az aradi Allam Fiharmónia szimfonikus zenekara szombaton, december 22-én este 8 óra: orasul milionarilor (bérletszűnet).

Vasárnap, december 23-án, délután fél 3 óra: orasul milionarilor (bérletszűnet).

Vasárnap, december 23-án, délután fél 3 óra: orasul milionarilor (bérletszűnet).

Vasárnap, december 23-án, délután fél 3 óra: orasul milionarilor (bérletszűnet).

Vasárnap, december 23-án, délután fél 3 óra: orasul milionarilor (bérletszűnet).

Vasárnap, december 23-án, délután fél 3 óra: orasul milionarilor (bérletszűnet).

Vasárnap, december 23-án, délután fél 3 óra: orasul milionarilor (bérletszűnet).

Az újtómozgalom egyes kérdései

Nálunk, a Vagongyárban — a pártszervezetek irányításával — egyre nagyobb figyelmet fordítanak az újtómozgalom fellendítésére. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy egyre növekszik azoknak a munkásoknak, mérnököknek és technikusoknak a száma, akik készségesen foglalkoznak a felmerülő kérdések megoldásával. Üzemünk munkaközössége joggal büszke az olyan élénjáró dolgozóira és újtókra, mint Cohan Petru, Akonyi Demeter, Litanu Stefan és Meterie Mihály, akiknek ötlettel nyommal látott napvilágot több újítás, melyek a termelési növekedést, s terv teljesítését, az önköltség csökkentését és a minőség javulását segítették elő.

Ebben az esztendőben nem kevesebb, mint 670 újítási javaslatot nyújtottak be. Ezekből 260-at már sikeresen alkalmaznak a termelésben, és csaknem 300 a visszautasított újítások száma. A többi felől pedig még nem döntött az újtó bizottság. Amint látjuk, több a visszautasított, mint az elfogadott újítási javaslat.

Mi ennek az oka?

A továbbiakban erre próbálunk választ adni.

Határozatlanság, kétkelkedés

A Vagongyárban — a pártszervezetek irányításával — egyre nagyobb figyelmet fordítanak az újtómozgalom fellendítésére. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy egyre növekszik azoknak a munkásoknak, mérnököknek és technikusoknak a száma, akik készségesen foglalkoznak a felmerülő kérdések megoldásával. Üzemünk munkaközössége joggal büszke az olyan élénjáró dolgozóira és újtókra, mint Cohan Petru, Akonyi Demeter, Litanu Stefan és Meterie Mihály, akiknek ötlettel nyommal látott napvilágot több újítás, melyek a termelési növekedést, s terv teljesítését, az önköltség csökkentését és a minőség javulását segítették elő.

A Vagongyárban

ben már a gyakorlatban alkalmazták. Ez történt Litanu Stefan és Csonka István újításával is. A két elvtárs ugyanis egy szerkezet készítését javasolta a vagonok forgó részei feléinek megmunkálására. Ezt először nem helyesítették. Néhány hónap múlva azonban — amikor rájötték, hogy a termelésben javában alkalmazták — az újtó bizottság megváltoztatta előző határozatát. Kijelentette, hogy az újítás jó s alkalmazni lehet. Hasonló eset történt Grecu Simion újításával is. Grecu elvtárs a rugókatörő elcsúszásának új technológiai eljárását javasolta. Kezdetben ezt nem találták jóknak. Az újtó bizottság egy év múlva rájött arra, hogy ez évente több, mint 20.000 lej megtakarítást eredményezett volna.

Határozatlanság mutatkozott Petrugan Nicolae újításának elbírálása alkalmával is. Az újítás lényege a következő: kiegészítést eszközöl a szabványosított ábrák alapján a gyártásához szükséges anyag szállításánál és ugyanakkor elválasztja a hulladékokat is.

De lássuk, mi történt vele? Az ötletes Petrugan elvtárs az újtó tematikai tervben szereplő pontok közül oldott meg egy-két kérdést kitűnően. Elfogadta és alkalmazta is a termelésben. Am a bizottság egy év múlva megemléskedett előbbi döntését és érvénytelennek nyilvánította az újítást. De az újtó fellebbezett. Mi volt a műszaki kabinet válasza a fellebbezésre? Ezt a problémát Purcaru Nicolae mérnöknek kell megoldania.

A mérnök meg is oldotta. De hogyan? Elkérte a műszaki kabinetből Petrugan elvtárs újítási javaslatát és az iratszmóból a szó szoros értelmében leemelte az újítást. Vajon mit akart ezzel elérni az újtó bizottság? Önkéntelenül felvetődik a kérdés: nem mindegy, hogy ki nyújtja be az újítást?

Miért tart sokáig a kísérletezés?

Az újítási javaslatok sorsáról az újtó bizottság dönt. Meg kell jegyeznünk azonban, hogy

már a javaslatok megvitatása is lassan halad. A bizottság egyetlen ülés alkalmával 20—30 javaslatot vitat meg. Vajon lehet-e így alapos munkát végezni? Kétségtelen, hogy nem. Emellett még rendszeresen tartják ezeket a vitákat. Így természetesen azután, hogy elharmadított határozatokat hoznak és indokolatlanul húzzák a halasztást a javaslatokhoz kapcsolatos döntést, vagy a „leggyorsabb” megoldást választják: visszautasítják a javaslatot.

Igy történt ez a 604-es számú újítással is, amelynek alkalmazása 107.000 lej megtakarítást eredményezett volna. Viszont meg most is ott fekszik a bizottság asztalának fölöttében, ahelyett, hogy a gyakorlatban alkalmaznák. Helytelen az is, hogy a benyújtott javaslatok megvitatására nem hívják meg a gyűlésre az újítókat.

Az újítások kikísérletezése alkalmazható győződhethet meg azokat hatékonyasággal. De az újító bizottság még ezeken a gyakorlati kísérleteken sem vesz részt minden esetben. Honnan tudhatják hát, hogy mennyit ér egy újítás, ha nincsenek jelen a kísérlet alkalmazásánál? Hogyan jártak el Dohnál Gyula villanyszerelő újításának elbírálásánál? Dohnál elvtárs egy éve készítette el azt az áram megszakító készüléket, amely a villanyhálózati üzemeltetésénél jelentős árammegtakarítást eredményez. De

az újítást még a mai napig sem alkalmazták. Hogy miért? Azért, mert — amint Balogh Géza elvtárs, a műszaki kabinet vezetője mondotta: — hát-ha Cipeanu elvtársé jobb lesz. Teljesen érthető. Miért kell megvárni Cipeanu elvtárs javaslatát, ha az újítás már elkészült és debizonyosodott, hogy kiváló.

Joca Romulus, Homoki Pál, Grecu Simion és mások már hónapok óta várnak az újtó bizottság döntésére. Vajon meddig?

Egyéb hibák és tanulságok

Az újítók tevékenységéről is szólnunk kell. Megtörténik, hogy olyan javaslatot nyújtanak be, amelyet valójában nem lehet újításnak nevezni. Ime két példa: Mos Ioan mérnök újítása elfogadhatatlan, mivel a részlegeken működő emelődarukra szerelt villamoscsengő hangja — ez a javaslat lényege — nem elég erős ahhoz, hogy a nagy zajban jelezze a daru közeledését. Hasonló a helyzet Traza Gheorghe javaslatával. Traza Gheorghe preselt anyacsavarok alkalmazását ajánlja egyes munkadarabok összekapcsolására. Ezt a módszert már több műveletnél használták. A két példa világosan bizonyítja, hogy több figyelmet és megfontoltságot várnunk minden újítótól. Így a műszaki kabinet is alaposabb munkát végezhet, bár ez még

nem oldja meg a fentebb említett kérdéseket.

Az újított és a műszaki szervek munkájában számos hiba található. De ha az illetékes szervek együttműködnek a műszaki kabinettel és kellő időben választ adnak a felvetett kérdésekre, akkor bizonyos, hogy még nagyobb lendületet vesz az újtómozgalom. Megtörténik ugyanis, hogy egyes részlegek nem oldották meg kellő időben az újítással kapcsolatos kérdéseket. Ez nagyrészt annak tulajdonítható, hogy a részlegeken nincs újítófelelős, aki foglalkozna a javaslatok intézésével és ha munkáját elhanyagolná, felelősségre lehetne vonni.

Hiba az is, hogy az újtó bizottság tagjait gyakran cserélik. Bizonyos időközönként, dokolás nélkül válogatják őket és így megszakad a folytonosság az egyes kérdések nyomonkövetésében. A jövőben erre is figyelmet kell fordítani.

Cikkünkben néhány kérdést emelünk ki. Ugy gondoljuk, hogy a hibák kiküszöbölése nagymértékben hozzájárulna az újítók tevékenységének javításához, úszbővítéséhez. Meg kell találni az újítások megoldásával kapcsolatos legjobb módszert is, mert csak így válthatjuk valóra azokat a feladatokat, melyeket partunk előtt meg számunkra.

Gáll Mihály, a Vagongyár dolgozója

Műkedve'ok

kelnek utra vasárnap. Délután ugyanis számos városkörnyéki kultúrotthonban színvonalas előadást szerveznek. Angyalkuton ezúttal a November 7, valamint a Keszruhágy közös előadást rendez. Fakerten pedig a Vörös Triko gyárak szerepelnek. Vladimirescu ugyancsak közös előadásra kerül a Teba és a Vremuri Noi szövetkezet szervezésében. Enaksek, szavalók, táncosok és a rigmusbrigádok szórakoztatják az egybegyűlteket.

A tánckedvelők

származé e hétvégén több helyen szerveznek elvtársi összejöveteit. Valamennyi előtt színvonalas és rövid kulturműsort mutatnak be. Ilven elvtársi összejöveteit rendeznek szombaton a vasutasok klubjában, valamint a Teba gyár klubjában.

KÖZLEMÉNY

a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának 17. üléséről

Az ENSZ-közügyülés 17. ülésének eredményeiből A kolonializmus a vádlottak padján

A Közügyülés december 20-án, csütörtökön befejezte az ülését napirendjén szereplő gyarmati kérdések nagy fejezetének vitáját. A IV. bizottságban és számos plenáris ülésen folytatott háromnapos megbeszélés után vége az ülésnek 15 határozati javaslatot fogadott el. Ezekben testet ölt csaknem az egész ENSZ álláspontja — a gyarmati hatalmak kivételével — mind az elvi szempontokat, mind a még leigázott területek függetlenségével kapcsolatos feladatokat illetően.

A Szovjetunió kezdeményezésére elfogadott 1960. évi történelmi nyilatkozat alkalmával módjában megvizsgálása, valamint a nemrég felszabadult vagy a felszabadulás útján lévő országok helyzetéből fakadó gazdasági, szociális, vagy humanitárius vonatkozások szükségessé tették, hogy ezen az ülésen az országok az ENSZ-közügyülésen megvitatassák a gyarmati kérdést, igazolva ennek nagy jelentőségét.

Az ülésnek munkálatai az első napról kezdve az intenzív bebizonyították, hogy az ENSZ-nek lényegesen segítenie kell a népek antikolonialista harcát, hogy a függetlenség útjában emelt kolonialista akadályok leküzdéséhez szükség van az összes népek határozott és egységes fellépésére. Ez a segítség ebben az évben konkrét, gyakorlati határozatokban öltött testet minőségileg új formában nyilvánult meg.

Már az ülésnek kezdetén megmutatkozott a gyarmati hatalmaknak az a taktikája, hogy elcsúsztatják a vitát, az a kísérletük, hogy megismételjék a homályos határozatok és azon szónoklatok módszerét, amelyek szándékosan kerültek, hogy ráptapintanak a dolgok eleveire. A küldöttek többsége által teremtett légkör azonban meghátrálásra kényszerítette a nyugalmat. A kolonialisták kemény vereséget szenvedtek, amikor elcsúsztatják az ENSZ-ben kialakult új helyzetet, az afrikai-ázsiai és a szocialista országok szolidaritását a nyilat-

kozatokban lezárózták elvek védelmében. A Portugáliával, Dél-Afrikával, vagy Angliával szemben az afrikai területekkel kapcsolatban hozott határozatok például nélkül állók a gyarmati hatalmak és támogatóik megelégedése szempontjából. Ezek a határozatok erősen intézkedéseket követelnek a Biztonsági Tanács révén.

A vitának egy másik jellegzetessége, hogy közvetlenül leleplezte a kollektív kolonializmust, amely kimutatta a foga fehérét azzal, hogy a nyugati hatalmak összefogtak politikai és gazdasági érdekek védelmében. Az Egyesült Államok, amely annyiszor igyekezett — alkerteletlen — az afrikai szabadság bajnokaként feltűnni, a jelenlegi ülésnek kezébe vette a nyugati küldöttek vezetését az angolai, délnyugati-afrikai, stb. akciók megindolásában.

Az ülésnek rendkívüli sikere, hogy a határozatok félre-magyarázhatatlannal lezárózták a Portugáliának, Dél-Afrikának nyújtott NATO katonai segítség megszüntetésének szükségességét. Nem szándékunk ellentmondani a Washington Post című lapnak, amely nemrég a következőket írta: „Az USA kezdeményezése, hogy felhívjon egyes szövetségeseket, hogy elhomályosítsa a tulajdonos világos előírásokat, nagymértékben eltávolította az afrikaiakat és megmutatta nekik, hogy szövetségeseik nem

a Nyugaton, hanem másutt vannak”. A többi között igen nagy jelentőségű az ülésnek a függetlenségi nyilatkozat alkalmára vonatkozó határozata, amely ismét megerősíti az alapelveket a egyben összefoglalja a kolonializmus elleni harc jelenlegi szakaszának feladatait, elítéli a kolonialista huzavonákat és követeli az 1960. évi nyilatkozat sürgős, maradéktalan alkalmazását.

A Román Népköztársaság küldöttsége, teljes egységben a többi szocialista ország küldöttségeivel, eredményesen közreműködött a gyarmati kérdés megvitatásában. Jelentősen hozzájárult különféle problémák megvilágításához. A küldöttek rendkívüli érdeklődéssel fogadták a gyarmati politika gazdasági tényezőivel kapcsolatos jól dokumentált és meggyőző beszámolókat és a monológumok által az afrikai gyarmatokból kisajított óriási profitok leleplezését.

Hazánk küldöttsége az ENSZ-tesztelésével kifejezte a Román Népköztársaság tántoríthatatlan szolidaritását a népek függetlenségi harcával és hozzájárult annak a kérdésnek a megvilágításához, hogy kik az igazi barátai és kik az ellenségei ezeknek a népeknek.

A gyarmati kérdések megvitatása az ENSZ 17. ülésének, egészében véve az antikolonialista harc jelentős sikerének tekinthető.

C. Răducanu,
az Agerpres külföldi tudóstója

Amerikai katonai küldöttség Indult Kongóba

Az amerikai katonai küldöttség, amelynek Kongóba indulását szerdán elhalasztották, péntekre virradó éjszaka elutazott Washingtonból. Az Associated Press katonai hírmagyarázója szerint a küldöttség egy JTF-4 elnevezésű különleges katonai egység tag-

jaiból áll. A Pentagon ezt az egységet több mint egy éve létesítette, hogy „tervetek dolgozzon ki esetleges afrikai hadműveletek céljából”. A hadügyminisztérium azonban — írja a hírmagyarázó — azóta is tagadja a katonai egység létezését és beszélni sem volt hajlandó a rábízott feladatokról.

Az amerikai katonai küldöttség kongói jelenléte az USA még hangsúlyozottabb intervenciójának kezdetét jelenti ebben az országban az ENSZ égisze alatt.

A France Presse ezzel kapcsolatban emlékeztet még a kongói válság elején lezárózt az elvire, hogy a kongói ENSZ-műveletekben a Biztonsági Tanács egyetlen állandó tagja sem vehet részt. Az amerikai katonai küldöttség kongói küldetésének ennek az egyöntetűen elismert elvnek a nyilvánvaló megszegését jelenti.

A France Presse hírgyűnk-

szeg másrészt rámutat, hogy „kongói parlamenti körökben nyugtalanság észlelhető a küldöttség odaérkezése miatt”. Különösen a képviselőházi tagok körében alakult ki kedvezőtlen vélemény.

A parlamenti tagok véleménye szerint — hangsúlyozza a hírgyűnkös — az amerikai katonai misszió látogatása amerikai katonai támaszpont létesítéséhez vezetett Kongóban. Egyben elégedetlenségüket nyilvánítják amiatt, hogy a kongói kormány ilyen fontos kérdésekben nem kéri ki a parlamenti véleményét.

1962. december 14. és 20. között került sor Bukarestben a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának 17. rendes ülésére. Az ülésnek munkálatai rész vettek a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa tagállamainak küldöttségei a következő elvtársak vezetésével: Sz. Todorov, a Bolgár Népköztársaság Minisztertanácsának alelnöke, O. Simunek, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság Kormányának alelnöke, B. Leuschner, a Német Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsának alelnöke, D. Molomszame, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának alelnöke, P. Jánosovics, a Lengyel Népköztársaság Minisztertanácsának alelnöke, Al. Birledeanu, a Román Népköztársaság Minisztertanácsának alelnöke, Apró Antal, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának alelnöke, M. Leszciesko, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Minisztertanácsának alelnöke.

Az ülésnek megfigyelőként részt vett Dinh Van Duk a Vietnámi Demokratikus Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete a Román Népköztársaságban.

A Tanács ülésén Al. Birledeanu elvtárs, a Minisztertanács alelnöke, a Román Népköztársaság küldöttségének vezetője elnököl.

Az ülésnek megvitatotta a Tanács Titkárságának beszámolóját a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának 1962. évi tevékenységéről. A beszámoló megvitatása alkalmával kidomorították, hogy a Tanács szerve a KGST-ben részt vevő országok kommunista és munkáspártjait képviselőinek 1962. júniusi értekezletén és a Tanács 16. ülésén elfogadott határozatok teljesítése érdekében fejtették ki tevékenységüket.

A Tanács szerve számos jelentős intézkedést dolgozott ki és váltottak valóra a gazdasági és műszaki tudományok együttműködésének további bővítésére és erősítésére. A KGST tagállamok általános népgazdasági fejlesztési tervének egybehangolásával párhuzamosan a Tanács tagállamai és szervei megkezdték az 1965. után következő időszak terv egybehangolásának előkészítését, beleértve a főberuházási terv egybehangolását is. Bevezetődik a tagállamok 1980-ig terjedő időszakra szóló energetikai és üzemanyag-mérlegével kapcsolatos tájékoztató számítások előkészítési munkája, különös tekintettel a sokoldalú megoldást igénylő problémákra.

1962 folyamán a Tanács tagállamai közötti intézkedéseket váltottak valóra számos nagytartományú népgazdasági ág

fejlesztése terén. A tagállamok eredményesen együttműködtek az élelmiszer, villamosenergia, építészeti, rezérkitermelésben, rez, kén és bizonyos vegyipari nyersanyagok stb. előállításában. Határidő előtt üzembe helyezték a Barátság kőolajvezeték csehszlovákiai és magyarországi szakaszát. Magyarországi és Csehszlovákia előzetesen egybekapcsolt energetikai rendszereibe bekapcsolták Nyugat-Ukrán energetikai rendszert, s így vilámosenergiát lehet szállítani a Szovjetunióból Magyarországra; Prágában megkezdte működését az Egybekapcsolt Energetikai Rendszer Központi Diszpécser-szervezte.

Folytatódott a termelés szakszerűsítése és kooperációja, elsősorban a gépgyártás terén. A Tanács szervei 1962-ben ajánlások fogadtak el számos új gép- és felszerelés típus gyártására és kooperációra a fémforgácsoló szerszámgépek, kovacsoló és présfeszítés, teljes cukorgyártási berendezések típusainak, továbbá más gép- és felszerelés típusoknak a gyártásában. Az elfogadott ajánlások előirányozták a szobanforgó gép- és felszerelés típusok gyártásában mutatkozó indokolatlan párhuzamos árak csökkentését.

Az ajánlások valóra váltása hozzá fog járulni a gépgyártóipar műszaki színvonalának emeléséhez, a beruházási és termelési költségek csökkentéséhez és lehetővé teszi a KGST-tagállamok szükségleteinek teljesítését a legfontosabb univerzális forgácsoló szerszámgép- és présfeszítés-típusok tekintetében.

Kibővült a KGST-tagállamok műszaki-tudományos együttműködése, ami hozzájárult ahhoz, hogy az összes testvérországok teljesebben felhasználják a korszerű tudomány és technika vívmányait gazdaságuk fejlesztésére.

Tovább fejlődött a külkereskedeleme. 1962 első kilenc hónapjában a KGST-tagállamok közötti árucsera az elmúlt év megfelelő időszakához viszonyítva 15 százalékkal növekedett és ezen belül a kölcsönös gép- és felszerelési szállítás 24 százalékkal. A Tanács tagállamai a kölcsönös szállítások révén kielégítették import-szükségleteik legnagyobb részét, a gép- és felszerelési szükséglet mintegy 75 százalékában, a kőszén- és kőszén-szükséglet 98 százalékában, a barnaszén- és barnaszénbrikett szükséglet 100 százalékában, a kőolaj és kőolaj-ipari termékek szükséglet 96 százalékában, a műtrágyaszükséglet 80 százalékában,

a gabonaszükségletet 77 százalékban, a faanyag-szükségletet 64 százalékban. A KGST 16. ülésének ajánlása alapján tárgyalások folytak arról, hogy 1963–1965 között ezek az országok tovább növelik egymás közötti kereskedelmét. Ugyanakkor kibővültek a KGST-tagállamok gazdasági és külkereskedelmi kapcsolatai a nem szocialista országokkal, különösen a gazdaságiilag gyengén fejlett ázsiai, afrikai, latin-amerikai országokkal.

A Tanács szervei számottevő tevékenységet fejtettek ki az export- és importárak megnövekedett szállitásának biztosítása terén a KGST-tagállamok vasúti, tengeri és más szállítási eszközei segítségével, a szállítóeszközök felhasználásának megjavításában, a szállítási útvonalak, a határátlomások és a kikötői tranzit kapacitásának növelésében.

Megvizsgálva a mezőgazdasági bizottság beszámolóját a Tanács 13. ülésén a KGST-tagállamok mezőgazdasági termelésének növelésére vonatkozó ajánlást teljesítéséről, az ülésnek jóváhagyta a KGST-tagállamok mezőgazdaságának szüntelen fejlesztéséhez szükséges intézkedések közös erővel történő valórválását.

Az ülésnek megvitatotta a traktorok, magánjáró fémvázak és a fő mezőgazdasági gépek, köztük a talajjavító gépek termelésének fejlesztésére és szakszerűsítésére vonatkozó ajánlások, amelyeket a gépgyártóipari bizottság dolgozott ki. Az ülésnek részvevői kiemelték, hogy a mezőgazdasági technika termelésének az államok közötti szakszerűsítésére vonatkozó intézkedések megvalósítása hozzájárul ahhoz, hogy teljesebben kielégíthessék a KGST-tagállamok mezőgazdaságának szükségleteit nagyteljesítményű gépekkel.

Az összes megvitatott kérdésben az ülésnek átfogó határozatokat fogadott el és konkrét intézkedéseket jelölt ki a gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés szüntelen bővítésére és elmélyítésére, a Tanács szervei munkaformáinak és munkamódszereinek tökéletesítésére.

A KGST-tagállamok közötti szorosabb valutáris-pénzügyi együttműködés céljából az ülésnek létrehozta a valutáris-pénzügyi kérdésekkel foglalkozó állandó bizottságot. Ugyanakkor megvitatott néhány más szervezési kérdést.

1962 december 16. és 20. között tartották meg Bukarestben a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa Végrehajtó Bizottságának harmadik ülését.

Az ülésen részt vettek a Bolgár Népköztársaság, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Mongol Népköztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Román Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége végrehajtóbizottsági képviselői.

.....

Két hete tart a New York-i nyomdászok sztrájkja

NEW YORK. (Agerpres). December 20-án immár 13. napja tart a newyorki nagy lapok nyomdászainak sztrájkja, anélkül, hogy bármilyen kilátás mutatkozna a sztrájkolók és a munkáltatók közötti ellentét rendezésére. Amint az UPI ezzel kapcsolatban jelenti, Stephen Schlossberg, az egyik szövetségi képviselő, aki megegyezést próbál elérni a nyomdászok

Az ülésen Apró Antal, a Minisztertanács alelnöke, a Magyar Népköztársaság képviselője elnököl.

A Végrehajtó Bizottság megvitatotta a gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés egész sor fontos kérdését, amelyeket a Tanács állandó bizottságai készítettek elő. Különösen megvitatották a gépgyártóipari bizottság egyes gép- és felszerelési típusok termelésének szakszerűsítésére, valamint a szaksított terméktípusok 1965-ig történő kölcsönös szállítására vonatkozó javaslatait.

A KGST-tagállamok gazdasági kapcsolatainak a szocialista nemzetközi munkaegyesítés nyújtotta előnyök teljesebb felhasználása alapján történő szüntelen fejlesztése végett a Végrehajtó Bizottság célként tűzte ki a sokoldalú elszámolási rendszert az említett országok között a kereskedelemben és megalkalmi a Szocialista Országok Bankját.

Megvizsgálva a szállítástól bizottságok a közös vasúti teherszállítási áramlások létrehozására vonatkozó javaslatát, a Végrehajtó Bizottság elfogadta az érdekelte országok egyezménytervezetét ebben a kérdésben és kijelölte a közös vasúti teherszállítási áramlások létrehozására irányuló jövőbeli intézkedések végrehajtásának módját és határidőjét. Közös egyetértéssel kiegészítő intézkedéseket jelölt ki a KGST-tagállamok együttműködésének bővítésére a tengerhajózás terén.

A Végrehajtó Bizottság megvitatotta a KGST-tagállamok közötti kereskedelemben érvényben lévő szerződéses árak színvonalának kérdését a kidomorítottak: az 1958 júniusában a tagállamok közötti kereskedelem vonatkozásában elfogadott ármegállapítási elvek és metodológia hozzájárult ahhoz, hogy a KGST-tagállamok közötti kereskedelemben stabil és kölcsönösen előnyös árak alakuljanak ki, ami jelentősen kibővítette a tagállamok árucseréjét és erősítette gazdaságukat. A Végrehajtó Bizottság egyben ajánlást fogadott el a tagállamok közötti kereskedelem kialakult árak igazítására, azokban az esetekben, amikor ez gazdasági szempontból indokolt.

A Végrehajtó Bizottság ajánlása értelmében az árkilátás komplex jellegű lesz, az 1957–1961 közötti időszakban az áruvilágpiacokon kialakult általános árszínvonalból kiindulva.

A Végrehajtó Bizottság részletesen foglalkozott a Tanács szervei munkaformáinak és munkamódszereinek tökéletesítésével, hogy biztosítani lehessen a gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés problémáinak operatívabb és elmélyültebb kidolgozását.

A Tanács ülésén és a Végrehajtó Bizottság keretében a testvéri barátság és a teljes egyetértés légkörében, a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa tagállamai közötti együttműködés további bővítésének és elmélyítésének jegyében vitatták meg a kérdéseket.

.....

A Ranger kudarca

WASHINGTON. (Agerpres). Mint ismeretes, nem járt sikerrel az USA „Ranger” programja, amely célul tűzte ki a Hold felületét tanulmányozó mesterséges holdak felbocsátását. Ezzel kapcsolatban a France Presse beszámoló arról, hogy „dr. Homer Newell, az országos űrhajózási és űrutasági igazgatóság úrtudományi osztályának igazgatója csütörtökön megkezdte a kérdés újratulmányozását”.

A hírgyűnkös értesítés szerint az első két Ranger típusú mesterséges holdat nem lehetett elhelyezni pályáján, mivel az Atlas típusú hordozó rakéták nem működtek a felbocsátáskor, egy harmadik Ranger-t pedig túl nagy sebességgel lökték ki, így eltévesztette cél-

pontját és jelenleg a Nap körül kering.

A Ranger-program más kudarcaira utalva, a France Presse rámutat, hogy „egy újabb mesterséges hold kilövését terveztek a jövő év első negyedére, de a jelek szerint felbocsátására csak 1963 végén kerül majd sor”.

KÖZPONTI LOTTO

A központi lotto december 21-i húzásának nyerőszámai a következők: 84, 3, 32, 83, 77, 87, 40, 78, 39, 33.

Különleges nyeremény: A-osztály: 78, 87, 32. B-osztály: 84, 39, 83. C-osztály: 3, 77, 40.

Kubában megkezdődött a cukornád betakarítása

Kubában megkezdődött a cukornád betakarítása és a cukorgyártási idény. Az ország 152 cukorgyára közül az elsőben megindult a termelés. Az ide szállított cukornád most először aratták géppel.

A cukornád betakarítása az egész nép szívügye. December 19-én Havannában országos ér-

tekezletet tartottak a cukornád aratási kampány alkalmából. Az értekezleten Ernesto Guevara, Kuba ipariügyi minisztere nagyszabású beszédet tartott Hangsúlyozta a cukornád termelés szüntelen fejlesztésének szükségességét, hogy 1965-ben már hét millió tonna cukrot gyárthassanak.

A France Presse hírgyűnkös-

helyzetükön javító országos jellegű új kollektív szerződés megkötéséről.

Három napja sztrájkol huszezer olasz dokkmunkás. Ezt a sztrájkot, amely az olasz kikötőkben minden ki- és berakodást megnehezített, szintén gazdasági követelésekért indították a dolgozók.

Pisaban és Sienában nagyszabású parasztrájkok zajlottak le. A résztvevők általános agrárreformot és a nagybirtokok felszámolását követelték.

SZTRÁJKHULLÁM OLASZORSZÁGBAN

ROMA. (Agerpres). Az olasz dolgozók egyetlen napra sem szüneteltek be a bérharcot, mivel a legfontosabb közszükségleti cikkek árát állandóan növelkednek.

December 20-án újabb országos sztrájk zajlott le a papírs- és cellulóziparban. Ebben a sztrájkban 38.000 munkás vett részt. Ugyanakkor 40.000 bányász is sztrájkra lépett. A sztrájkolók tiltakoznak azért, mert a munkáltatók felbcsatlották a tárgyalásokat a dolgozók képviselőivel az anyagi

Mint már jelentettük, amerikai katonai küldöttséget megvitatott Kongóba, hogy — hivatalos közlemény szerint — tanulmányozza „az ENSZ-csapatok szükségletét és azt, mennyiben tudnak helytállni az ENSZ-erők a jelenlegi feszült helyzetben”. Miről van szó tulajdonképpen? Egyrészt újabb szakaszról a kongói népi nemzeti függetlenségi törekvéseinek elcsúsztatásában, másrészt arról, hogy az USA megpróbálja „saját szakkalára” felváltani a gyarmati kizsákmányolást a megszábadulni az angol és belga konkurenciától. Amíg ugyanis háborítatlanul felhasználhatta az ENSZ két zászlóját saját neokolonialista céljaira Kongóban, nem is gondolt arra, hogy amerikai katonákat küldjön Kongóba, s ezeket esetleg feloldozza. De miután U Thant ENSZ-főtitkár bejelentette: megszorított intézkedéseket kell jobb belátásra bírni Csombot, az USA nyílt intervencióra készül. Sor kerül-e a beavatkozásra, vagy sem? Ez csak a továbbiakban válik el. Az amerikai szóvivők mindenesetre messzemenően óvatossá. Az intervenció attól függ, hogy az ENSZ-erők akciói mennyire felelnek meg az amerikai monopóliumok érdekeinek. Egyelőre Lewis Truman tábornok, aki az amerikai katonai küldöttség élén Kongóba utazott, „tanulmányozni” kezdte a kongói ENSZ-csapatoknak

Újabb összeesküvés a Kongói Köztársaság ellen

szánt amerikai fegyverszállítás szükségességét és ilyen értelemben már megbeszélést is folytatott U Thant ENSZ-főtitkár. Nehéz lenne pontosan megmondani, valóban megjelent-e az amerikai diplomácia a katonai szakadárk ellen előirányozott megszorított ENSZ-intézkedésektől, de a kongói helyzet alakulásának előzményei azt bizonyítják, valahányszor a kongói ENSZ-misszió határozott intézkedéseket jelentett be, mindig a presszók egész mechanizmusa lépett működésbe s végül is megakadályozta a szankciók alkalmazását. Az ENSZ-apparátus jószándéka pedig — ha ugyan tényleg fennállt — csak jószándék maradt.

A közvetlen amerikai intervenció kilátása komolyan érinti azokat, akik az USA-n kívüli szinten igényt tartanak Katanaga és egész Kongó természeti kincsének további kiaknázására. Ezt lett a kongói kérdés a Nassau Kennedy-Macmillan találkozó egyik fő témája. A Reuter hírgyűnkös tudósította, hogy az Egyesült Államok azt szeretné, hogy „a Macmillan miniszterelnökkel folytatott megbeszélések napirendjében a kongói kérdést a leg-

messzebbmenően előnybe részesítsék”.

Angol vezető körökben elégedetlenséggel fogadták az amerikai kezdeményezést, amelyvel kapcsolatosan előzetesen nem kérték ki mások véleményét. A France Presse asszult tudósítója például ezt az elégedetlenséget tükrözte a következőket írta: „A washingtoni nézetekkel ellentétesen vé-

lekedő brit körökben meglepetéssel fogadták Kennedy elnöknek azt az elhatározását, hogy amerikai katonai küldöttséget meneszt Kongóba a helyzet tanulmányozására”.

Mindenesetre az amerikai kormány Kongóval kapcsolatos szándékait illetően a legilletékebb tényező, maga Kennedy elnök „világosíthatja fel” az angolokat. Belgiumba viszont McGehee, a külügyminisztérium képviselőjét küldték, aki — „meg kell győznie a belgákat, hogy azonnali lépésekre van szükség”, McGehee tiltakozos, de mindenesetre sietős brüsszeli útja arra enged következtetni, hogy Spaak belga

külügyminiszter washingtoni megbeszélésén Kennedy elnökkel és Rusk külügyminiszterrel nem jártak a bejelentett eredményekkel, sőt éppen ellenkezőleg, csak kihangsúlyozták az érdekek összefüggéseit.

Meg kell említenünk továbbá, hogy a NATO-tanács legutóbbi párizsi ülésén, noha Home lord és Paul Henry Spaak felvetették „a kongói kérdést”, az USA küldött nem mutatott különösebb érdeklődést a probléma megvitatása iránt, mivel — mint utóbb kiderült — saját intervenciójukat készítették elő.

Elvállik, hogy Belgium és Anglia belenyugszik-e a neki szánt másodrangú szerepbe, vagy pedig — amint az a múltban is történt — a régi kolonialista pozíciók visszaszerzésére érdekében megfelelő lépésekkel ellensúlyozni próbálja majd az amerikai befolyást. Az USA tehát saját érdekében megtorpodott a „kollektív kolonializmus” politikáján, ami azonban semmivel sem csökkenti a Kongó feletti imperialista vesztélyt, hiszen a neokolonializmus a „hagyományos kolonializmusnál” semmivel sem bizonyult kevésbé kapzsisbannak.

Napi
közlöny

INNEN-ONNAN

A jövő a szuperszonikus repülőgépeké

Oleg Antonov repülőgéptervező, az AN-2, AN-10 és AN-24 ismert személyes repülőgépek alkotója úgy véli, hogy a légi közlekedésben a szuperszonikus személyszállító gépeké a jövő.

Antonov ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy a szuperszonikus személyszállító repülőgépek alkotója úgy véli, hogy a légi közlekedésben a szuperszonikus személyszállító gépeké a jövő.

Antonov véleménye szerint közepes távolságokon a személyszállító repülőgépek óránként 2.500-3.500 kilométeres sebességgel, nagy távolságokon pedig (Moszkva-Vlagyivosztok, Moszkva-New York) óránként 5.000-7.000 kilométeres sebességgel fognak közlekedni.

Műszörmé-iparunk legújabb termékei

Műszörmé-iparunk legújabb termékei a karakul- és hődiprém-utazások. Ezzel immár 30-ra növekedett könnyűiparunk legfőbb ágazata választékainak és modelljeinek száma.

A román műszörmégyártás 1959-ben kezdődött, a műrost- és műfalonpalpar fejlődésével egyidejűleg. E két szektor között igen szoros a kapcsolat: a műszörmé Savinesti-en termelik, a Bukarestben és Piatra Neamtj-on létesült három műszörmégyár nyersanyaga a román.

A műszörmé-termelés állandóan fejlődött. Ma már minden 2 percben egy kabáthoz és több gallérhoz szükséges anyagot állítanak elő. A gyorsuló termelési ütem annak tulajdonítható, hogy a vállalatok korszerű, messzeemenő automatizált gépekkel dolgoznak. Ezek a gépek medve-, farkas-, leopárd-,

hódprém, asztrahán- stb. utazásokat állítanak elő.

Jelenleg műszörméből télikabátokat, rövid kabátokat, sapkákat, gallérokat, bundabéléseket készítenek. A szakemberek most a választék bővítésének lehetőségét tanulmányozzák.

Tervezték, hogy ruházati cikkekben kívül többek között szőnyegeket és butorszoövetet is gyártanak szintetikus szőrméből.

Elkészült a Szovjetunió ösföldrajzi atlasza

A Szovjetunió Tudományos Akadémiája kiadja a Szovjetunió ösföldrajzi atlaszát. A Szovjetunió sok millió évvel ezelőtti területét szemléltető térképek rendkívül jelentőséggel bír a geológusok számára, mivel a hosszabb kutatások eredményeként már megismerhetők a vidékeket, ahol újabb ásványkincseket kereshetnek.

A Szovjetunió európai részének ösföldrajzi atlasza már meg is jelent és tudományos szakörök az 1962 évi Lenin-díjra ajánlották.

Hétszáz kilométer – úszó jégábrán

Az „Eszaki Sark-11” szovjet állomás, amelyet az év tavaszán létesítettek a sarki légitámaszpont repülőgépeinek segítségével, a Vranghel szigetűl északra-keletre 750 kilométer távolságra kezdte meg mozgását.

Az állomás nyolc hónap alatt 700 kilométert tett meg a jégábrán, és eljutott a viszonylagos elérhetetlenség sarkvidékére.

Nyikolaj Breazgin, az „Eszaki Sark-11” uszállomás vezetője december 18-án rádióan a következőket közölte:

„Három héten át a jéghegyek állapota nem kedvezett az állomás mozgásának. A jégábrán, amelyen az állomás működik, kétszer megrepedt.

A jégábrán először 22 nappal ezelőtt tört ketté. A kisebbik részen maradt az egész tábor, a hidrológus és az aerológusok házaikkal kivételével.

Néhány nappal később a jégábrán jégtorlaszok halmozódtak fel, amelyek veszélyeztették az egész meteorológiai platformot. A jégtorlasz a Diesel-mo-

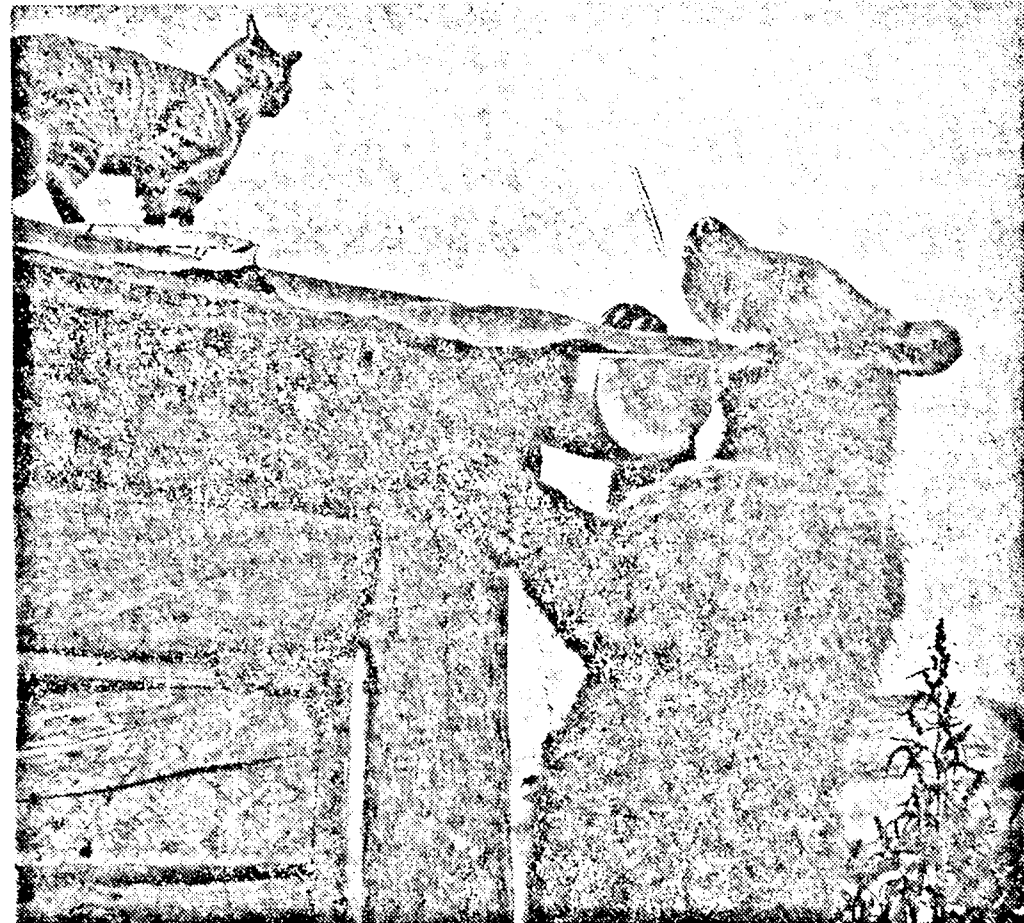
Vízgázató gépek

A kibernetika egyre gyorsabb iramban halad a szovjet élet legkülönbözőbb területeire.

Már régóta ismert, hogy az iskolákban és a felsőfokú tanintézetekben szerzett ismeretek elmélyítése elsősorban a tudás ellenőrzésétől függ. Gyakorlatilag azonban ezt az ellenőrzést az iskolákban a tanárok évnegyedeként csak néhány alkalommal, az egyetemi karokon pedig csupán kétszer, a vizsgák alkalmával végzik. Igen nagy fontosságot a gondolkodási folyamat ellenőrzése is, ami azonban csak rendkívül ritkán valósítható meg.

Idén a Szovjetunió Tudományos Akadémiája mellett működő kibernetikai tanács külön bizottságot létesített a kérdés tanulmányozására. Nemrég a moszkvai Energetikai Intézet műszaki ülést tartott egy olyan „vizsgáztató gép” megalkotásáról, amely a diákok ismeretét minden eddiginél tökéletesebben ellenőrzi.

Az új gép tervrajzát Jurij Kuszelev egyetemi előadó tanár ismertette. A gép memorizáló beépítésével a tanárok által kidolgozott különleges programokat vezetnek be. A gép a diákok feleleteitől függően teszi majd fel a további kérdéseket. A hibás feleleteket a gép kijavítja. A vizsgáztató gépek megjelenése azonban korántsem szünteti meg a tanárok előtti vizsgázást. Sőt ellenkezőleg, ezek a vizsgák elmélyültebbek, sokoldalúbbak lesznek és alkotóváltás alapján történnek, mert a vizsgáztató eleve tudni fogja, hogy az illető diák az elektronikus gép által ellenőrzött minimális ismeretekkel rendelkezik.

BARATKOZÁS

Az ókor hét csodája

SZOKRA ÉPÜLT GYÖNYÖRŰ BABILONIAI FÜGGŐKERTJÉT

Sorrendben a híres Phaidias nagy szerű alkotása, a görögök képzeletbeli főistenét ZEUST ÁBRÁZOLÓ ARANYTOL ÉS KÜLÖNFÉLE DRAGÁKÖVEK TÖL csillogó gigantikus szobor volt a harmincadik világcsoda.

A következő a Nagy Sándor építtette által tervezett EPHE-SUSI ARTEMIS templom volt. Az ötödik csoda az i. e. 238-ban készült. Ez a kb. 180 méter magas ALEXANDRIAI VILÁGÍTÓTORONY, melynek éjjel fénylő tüze, nappal pedig az abból felszálló füst mutatta a hajóknak az irányt. A hatodik egy 34 méter magas SZOBORKOLOSSZUS VOLT, mely RHO-DOSBAN állott és Helioszt, a napistent ábrázolta. Az utolsó csoda egy 140 méter átmérőjű alapépitményen oszlopokkal alátámasztott 60 METER MAGAS SIRHELY volt, amit a grázsoló hitves, Artemizia a Kis-ázsiai Halikarnassos városában Mausolosnak, Kária tartomány perzsa helytartójának emeltetett.

K'adják Marx

matematikai füzeteit

A Szovjetunióban 1963 elején k'adják Marx körülbelül ezer oldal kiváló matematikai füzeteit.

Jelenleg Marx legfontosabb matematikai feljegyzései tartalmazzák kéziratait tanulmányozzák; a kéziratból már 1933-ban közöltek néhány részletet.

Marx szorgalmazta a matematika alkalmazását a gazdaságban. Mint hangulatozta: „A tudomány csak akkor jut el a tökéletességig, amikor a matematika módszereit alkalmazza benne”.

Karl Marx matematikai kéziratai „csodálatra méltóan előrevetítik azokat az elgondolásokat, amelyeket a modern matematika és a matematikai logika csupán az utóbbi időben kezdett kifejleszteni” — jelentette ki a szovjet közgazdászok és matematikusok közös értekezletén dr. Szojija Janovszkaja.

Egy letűnt betegség: a hátgerincsorvadás

Az orvostudomány jelentős sikereit köze sorolható egy, régebben meglehetősen gyakori, de manapság már igen ritka előforduló idegrendszeri betegség, az úgynevezett hátgerincsorvadás leírására. A betegség fogalma körül volt olyan tájékozatlanság és oly sok félreértés a nagyközönség körében, mint éppen a hátgerincsorvadás (orvosi nevén tábesz) esetében. Ennek egyik oka a már eredetileg helytelen elnevezésben rejlik, mert a betegség nem a hátgerincet, hanem a gerincvelőt, tehát a gerincoszlopban végighúzó idegközpont támadja meg és „sorvasztja el”.

Bár a betegséget már régóta ismerik, sokáig a legfantasztikusabb föltevések keringtek a tábesz okát illetően. Ma már véglegesen eldőlt, hogy a tábesz a vérben (szifilisz) egyik késői utókövetkezménye, éspedig az elhanyagolt, egyáltalán nem, vagy pedig elégtelenül kezelt vérben. Ezért érthető, miért volt oly gyakori még pár évtizede a szarvazárán feltalálása előtt, amikor a régi jód- és higanykurák vajmi csekély mértékben tudták csökkenteni a vérben

romboló munkáját. A penicillinkezelés bevezetése aztán megadta a gyógykezelést ennek az alatos betegségnek.

Mi a betegség jellemzője? Két dolog: a fájdalom és a járási zavarok. A tábeszes betegek régen évekig jártak fűrdőfürdőbe, ahol lábfájásuk miatt, míg valahol egy ideggyógyász fel nem ismerte igaz betegségüket. A tábeszes fájdalmak ugyanis felütően hasonlítanak a reumás fájdalmakra, de azoknál jóval élesebbek, „csontot hasogató” jellegűek. Főleg éjjel lépnek föl. A beteg járása bizonytalanul válik, érzési zavarai miatt lábai szemével kénytelen ellenőrizni, éppen ezért az ilyen beteg sötétben alig képes járni. A betegség gyakran okozott súlyos látóidegsorvadást is, ami vakuláshoz vezetett.

A kínzó lábtájs (vagy néha heves gyomorgörögés és hányinger) miatt néha még az érző idegek beszűkült átméretezése is szükséges volt. Egyetlen igaz és igen helyes megoldás a tábesz kezelése csak az utóbbi évtizedekben nyert, éspedig a megelőző kezelési megismerésével. A szocialista országokban különös gondot fordított a vérben elleni kezelés ingyenes és kötelező megszervezésére és ezzel párhuzamosan fokozatosan eltűnt az idegrendszernek hasonló jellegű megbetegedései is. Ilyenformán egy ilyen súlyos és kínos betegség megint bevonult az orvostudomány múzeumába, a gyermekparalízis, vesztesség, himlő és még számos más, legyőzött betegség mellé.

Újabb mesterséges tá

Rövidesen újabb mesterséges tá létesül a Szovjetunió területén, a Kaukázus hegyvidékén, Tbiliszi 80 kilométerre. December 17-én megkezdődött a 360 millió köbméter vízmennyiséget befogadó nagy gyűjtőmedence feltöltése a Jurij folyóból. A vízgyűjtő medence segítségével nagy kiterjedésű területeket fogunk öntözni.

Sok türelmet és hozzáértést igényel a régészeti munka. Képzőművészeti Egon és Kiss Miklós, az aradi múzeum régészeti osztályának munkatársai újabb régészeti leleteket vizsgálnak és osztályoznak.

A mű szerzője — A ZIL gépkocsigár 200 munkása

A moszkvai Lihacsov gépkocsigár (ZIL) üzemosztályain számos munkás vett részt a szovjet főváros nagy üzemének történetét feldolgozó könyv első kötetének megvitatásán.

A mű szerzője az üzem 200 munkása, aki a Szovjetunió Tudományos Akadémiája Történelmi Intézetének néhány kutatójával együtt régi okmányokat és újságokat tanulmányozott át és beszélgetést folytatott az üzem régi munkásaival.

Az első kötet az 1916-1941

Tudja-e, hogy...

...Cook 200 évvel ezelőtt fedezte fel a Tonga szigetcsoporthoz és a Barátság szigeteinek nevezte el, mivel a helybéli lakosság barátságosan fogadta a hajósokat? Cook kapitány 1777-ben barátsága jeléül egy tektonbékát ajándékozott a helybéli törzsfőnöknek. A tektonbékát ma is el az ország fővárosának parkjában.

...erdőkben a Szovjetunió a világ leggazdagabb országa: a

A kibernetika századában

Fel van vértézve

HUMOR

Mark Twain egy fiatal íródalárnak előadást tartott arról, hogy művel felolvasása alkalmával hogyan viselkedjék.

Amikor pedig befejezte előadását — mona ita a végén — szép meghajlással búcsúzott el a hallgatóságtól és lábujjhegyen távozott.

— Miért lábujjhegyen? — kérte az íródalár. — Hogy senkit fel ne ébreszsen — felelte Mark Twain.

Visszahozták az életbe

Georgij Moszolzov, a Szovjetunió hőse, az ismert pilóta, akit szeptemberben súlyos baleset ért, már a gyógyulás útján van.

Egy repülőgéptípus kipróbálása közben Moszolzov hirtelen rázkódást érzett. Hatalmas fájdalom vett erőt rajta és elvesztette eszméletét. A pilóta valamivel később visszanyerte eszméletét, de hiábavaló volt minden kísérlete, hogy helyre billentse a gépet, mivel az irányító szerkezetek nem működtek. A gép kigyullt. Bármely pillanatban robbanás következhetett volna. A pilóta katasztrofálisan kitért a gépből és egy erdőbe zuhant. Amikor be-

szállították egy moszkvai kórházba, az orvosok nyitl combtörést, zárt lábszártörést és válltörést, valamint súlyos agysérülést állapítottak meg. Megkezdődött a harc a pilót

ta életének megmentéséért. Bonyolult készülékek hozták vissza több ízben Moszolzovot a klinikai halál állapotából. Néhány napon és éjszakán át Moszolzov mesterséges lélegzéssel élt.

A legújabb szovjet orvosok mindent elkövettek a pilóta felépüléséért. Moszolzov kezdte magát jobban érezni, lehelővé vált az aktívabb kezelés alkalmazása.

Amikor az orvosok megengedték Moszolzovnak, hogy látogatókat fogadjon, első látogatója Jurij Gagarin űrhajós pilóta volt. Felkereste aztán a kórházban German Titov űrhajós pilóta, Vlagyimir Iljusin, az ismert repülőgépi kipróbáló pilóta és sok más barátja.

Moszolzov jelenleg jól érzi magát és remény van arra, hogy visszatérhet szakmájához.

Újabb hipotézis a Világegyetem kialakulásáról

Jakov Zeldovics akadémikus újabb hipotézist tett közzé a Világegyetem kialakulásáról.

A szovjet tudós feltevése szerint „a Világegyetem kialakulása protonokból, elektronokból és neutrino részecskékből állt”. Véleménye szerint a Világegyetem anyaga „hűdeg volt”.

Zeldovics Alekszandr Fridman szovjet matematikus 1962-ben megfogalmazott elméletéből indul ki. Ennek az elméletnek az alapján mintegy tíz milliárd évvel ezelőtt a Világegyetem szupercsillag-féle volt. Nem voltak galaktikák és különálló csillagok. A szupercsillag anyagának sűrűsége óriási volt.

Ez a mérhetetlenül sűrű test terjedni kezdett, s fokozatosan létrejött a Világegyetem.

Jelenleg a galaktikák továbbra is „szétzóródnak”, és a Világegyetem szüntelen terjedése tapasztalható.

Zeldovics akadémikus hipotézisének második része egy grandiózus jelenségre — az „elsődleges” Világegyetem kiterjedésére és a csillagok kialakulására vonatkozik. Abból kiindulva, hogy a Világegyetem anyaga hideg volt, a szovjet tudós felteveli, hogy a kiterjedés során a hideg, szilárd halmazállapotú vagy cseppfolyós hidrogén mintegy 100 kilométer átmérőjű különálló tömbökre vagy cseppekre bomlott. Így jött létre a Világegyetem kezdeti nem homogén volta. Ezt az állapotot még fokozták a gravitációs erők. A fokozott sűrűségű térségek anyaga felhalmozódott központokká változtak, s így jöttek létre a csillagok.

Másfél percenként egy rádió készülék

A fővárosi Electronica üzemekben érdekes vitrint rendeztek be. Polcain azokat a rádiókészülékeket állították ki, amelyek az első román rádiókészülék előállítására óta eltelt 14 év alatt készültek. A kiállítás valóságos seregszemle a népköztársaságunknak csaknem egyidős hazai rádióipar sikerét fölül. Az 1949-ben előállított szerény „Record” készüléktől, az idén gyártott kiváló műszaki tulajdonságokkal rendelkező utolsó típusokig megtett utat beszédesen szemlélteti a gazdasági szektor fejlődését. A termelés mennyiségi és minőségi fokozására a vállalatok állandóan fejlesztették, futószerűen, tökéletes felszereléssel és ellenőrző laboratóriumokkal látták el. Fejlett technológiai módszereket vezettek be és kiváló munkás, technikus és mérnök képzéseket készítettek. Az 1949 évi termelést ma nem egészen egy hónap alatt állították elő. A gyártási ütem

rekordját nemrég állították be: másfél percenként egy rádiókészülék hagyja el a gyárat.

Az Electronica üzemek kollektívája a napokban jelentős eseményt ünnepele: legyártotta a 1.400.000-es sorozatszámú rádiókészüléket. A régi típusoktól eltérően ennél a készüléknél a többszáz alkatrész mindegyike román gyártmány. A technikai tökéletesség lehelővé tette a minőség megjavítását. A „Modern” nevű 7 plusz 2 lámpás, ferrit-antennás legújabb típusú készülék 6 hullámhosszon működik, 4 hangszóróval, hangszínezővel, hangregiszterrel van felszerelve. Az új készülék nagy kiterjedésű örvény a vásárlók körében. Ugyanilyen kedveltek az Orizont, Tomis és Miorita vevőkészülékek, rádióiparunknak a sikerült készítmények.